

X

Повдигнатиятъ прѣзъ миналата година въпросъ за пенсионирането на Пенчо Славейковъ, останалъ въ послѣднитѣ дни на своя животъ съ твърдѣ оскъдни сръдства, породѣ въпроса за загрижването отъ страна на държавата за българскитѣ писатели. Този въпросъ почна да се налага за своето разрѣшение, откогато у насъ взе да се гледа на литературата, отъ страна на писатели и интелигенция, не като на дилетантско занимание, а съ всичката сериозностъ, съ която се гледа на изкуството. Българската интелигенция стана вискателна къмъ българския писателъ и задири причинитѣ на неговото безсилие. И тѣ се оказаха най-вече въ мизернитѣ условия за животъ; условия, които не само убиватъ всѣки полетъ къмъ по-възвишеното, но и смазватъ още въ зародишъ най-нѣжнитѣ цвѣтя въ душата на писателя, убиватъ всѣки поривъ за работа, развалятъ характера.

По този въпросъ се изказаха доста мнѣния и всички се свеждаха къмъ едно: че държавата досега се е дезинтересирала най-много отъ литературата, че тя е длъжна да ѝ се притече на помощъ. Този въпросъ е отъ крупно значение за българската литература и неговото справедливо разрѣшение би дало блѣстящи резултати. На друго мѣсто (в. „День“) на врѣмето азъ се изказахъ по този въпросъ: държавата ежегодно да гласува въ бюджета си 40—50 хиляди лева за подпомагане литературата. Тия пари да бждатъ внасяни въ българската Академия на Наукитѣ¹⁾, като сравнително най-гарантираното учрѣждение отъ пристрастно отнасяне къмъ тоя или она писателъ. Академията всѣка година да обявява конкурсъ за 10—15 творения отъ различни автори съ премии отъ петъ хиляди лева надолу. Това е единъ начинъ, който едновременно съсь силното поощряване писателитѣ къмъ посвършена работа, ще ги подпомага прилично, за да не губятъ най-жизнеспособнитѣ си години въ убиващи таланта имъ служби и занятия.

Тоя тѣй жизненъ за българската литература въпросъ, чието справедливо разрѣшение би правѣло велика честь на всѣко правителство, обаче, биде оставенъ безъ внимание. Коровитѣ български нрави, които сж надъ всѣка идейностъ, надъ всѣко изкуство, и по този въпросъ показаха своята суровостъ, съ което за лишень лжтъ се засвидѣтелствува обществената апатия къмъ родната ни литература.

¹⁾ Статията е писана прѣди основаването Съюза на българскитѣ писатели. Б. А.